

LUD

publica-se à noite
terças — e sextas — feiras

A KTO DO SENATU
Na podstawie nowej ordynacji wyborczej prawo wybierania do Sejmu ma każdy obywatel bez różnicy płci, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 24.

nia wyborów do Izby ustawo-
dawczych nie ukończyli lat 30
a także obywatelom nie ma-
jącym prawa wybierania do
Sejmu.

GMACH MUZEUM NARODOWEGO ROŚNIE
Z wiosną bieżącego roku roz- nowego gmachu Muzeum Na-
poczęto w Krakowie budowę rodowego. Przed rozpoczęciem

właściwych prac ułożono w zeszłym roku na terenie, gdzie buduje się obecnie nowy budynek, ławicę piasku, celem doprowadzenia nadmiaru wilgoci i równomiernego rozłożenia ciężaru gmachu. Obecnie wybudowano już fundamenty gmachu i rozpoczęto szalowanie stropu nad przylegiem.

Roboty teraz wykonywane to wznoszenie szkieletu żelbetonowego. Według zapowiedzi gmach Muzeum Narodowego ma stanąć w bieżącym roku pod dachem. W tej chwili pracuje na budowie około 150 ludzi.

BUDOWA PORTU W GDYNI ZBLIŻA SIĘ JUŻ KU KOŃCOWI

Jak donoszą z Gdyni, roboty około wykonania placu budowy portu w Gdyni są na ukończeniu. Obecnie trwa budowa trzeciego basenu wewnętrznego i tak zw. kanału przylotowego. Do wykończenia pozostało nadto molo obok trzeciego basenu.

Molo reprezentacyjne w porcie gdyni ma być wysunięte bardziej na wschód. Ponadto czeka wykonania mola pasażerskiego, które będzie przedłużeniem ulicy 10 Listopada. Obranowanie mola jest już wykonywane, obecnie stawiane są z betonu ściany oporowe.

PODPISANIE POLSKO-GDANSKIEJ UMOWY W SPRAWIE OBROTU PRODUKTAMI W ROKU 1935-36

W dniu 17 lipca 1935 roku zakończyły się rokowania polsko-gdańskie w sprawie obrotu produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa. Ustalono ilości produktów, jakie mają być dostarczane z Polski do Gdańska i odwrotnie w okresie roku gospodarczego 1935-36.

W związku z tem mają być w najbliższych dniach rozpoczęte rozmowy branżowe pomiędzy zainteresowanymi organizacjami gospodarczymi na temat wykonania podpisanego porozumienia.

PODPISANIE UMOWY POLSKO-WŁOSKIEJ

Dzień po południu szef rządu włoskiego Mussolini i ambasador R. P. przy Kwatryale Wysocki, podpisali w pałacu Weneckim polsko-włoską konwencję konsularną.

SEDZIA GIŻYKI—GENERALNY KOMISARZEM WYBORCZYM

P. Prezydent Rzeczypospolitej na stanowisko generalnego komisarza wyborczego sędziego Sądu Najwyższego, p. Stanisława Giżyckiego, a na jego zastępcę u sędziego Adama Cechlińskiego.

„ZŁOTY WIENIEC PRACY. Dla uczonych: Mościckiego, Lumiere i Marconiego

Komitet narodowy Wystawy Pracy w Brukseli przyznał p. Prezydentowi R. P. prof. I. Mościckiemu złoty wieniec olimpijski pracy. Wieniec ten wręczy Król Belgów w najbliższych dniach uroczystości postowi polskiemu w Brukseli.

To samo odznaczenie zostało przyznane równocześnie Francuzowi Lumiere oraz Włochowi Marconiemu, t. j. trzem uczonym, którzy przez swoje wynalazki naukowe zasłużyli się w dziedzinie pracy.

Z Brazylii

MINISTER ROLNIOTWA JE-DZIE DO ARGENTYNY

Dnia 9-go b. m. wyjechał do Buenos Aires Odillon Braga, minister rolnictwa. Ministrowi towarzyszą przedstawiciele Stanów São Paulo, Minas, Rio Grande do Sul, Pernambuco i Bahia. Po złożeniu wizyty oficjal-

Czy w Abisynji zagrzmia armaty?

Z dotychczasowych poglądów Mussoliniego jasno wynika, że wojna w Abisynji jest nieunikniona. To jedna strona medalu.

Obserwujemy też inny moment w jego polityce. Mussolini straszy Abisynję i Ligę Narodów i świat cały, że do wojny idzie pewnym krokiem a tymczasem zrywa się z ostrożną decyzją zdaje się, że się boi tak wielkiego ryzyka. Kwestię abisyjską postawił na ostrzu miecza i tym manewrem chce osiągnąć jaknajdalej idące ustępstwa.

Jego eksperyment już drogo kosztuje Włochy i jeszcze drożej będzie kosztował.

Nie tak dawno do Włoch przybyły pierwsze transporty chorych żołnierzy włoskich z Erytrei i Somalii. Wieleśi jakieś oni przywieźli są bardzo smutne. Warunki klimatyczne trudne, proces przystosowania się do nich wymaga dłuższego czasu.

su ze strony żołnierzy. Umundurowanie europejskie żołnierzy, zostało na terenie Afryki porzucone; żołnierze nie noszą bluz, lecz tylko krótkie spodnie i lekkie buki.

Wielu żołnierzy nie może znieść klimatu afrykańskiego oraz braku wody do picia i zapada na różne choroby. Stąd wielkie zapotrzebowanie lekarstw i lekarzy.

I dlatego prace nad budową wodociągów w Erytrei i Somalii prowadzone są na wielką skalę. Drogi też muszą budować. Armia włoska zużywa codziennie ogromne ilości środków orzeźwiających i chłodzących.

Ten eksperyment już w pierwszych swych początkach, jest bardzo opłakany.

Co Mussolini nato?

Chce poprobować gry hazardowej. Zapowiada, że się wycofa z Ligi Narodów a spór mieczem rozstrzygnie.

(1)

SIŁY WŁOSKIE W AFRYCE WSCHODNIEJ WYNOSZĄ 190 TYSIĘCY LUDZI

Donoszą z Rzymu, że po mobilizacji jednej dywizji „czarnych koszul” i jednej infanterii, program mobilizacji mający za cel wysyłkę wojsk do Afryki Wschodniej został dokonany. Dalsze wysiłki nastąpią po odpowiednim przygotowaniu pułków, znajdujących się jeszcze we Włoszech.

W chwili obecnej znajduje się w Somalii 5 dywizji pie-

nym czynnikiem w Stolicy Państwa, minister uda się w dalszą podróż do Montevideo, gdzie dnia 25 b. m. weźmie udział w otwarciu wystawy bydła.

Stąd pojedzie wprost do Rio Grande do Sul, gdzie w charakterze gościa stanu, zabawi parę dni.

DZIEŃ ŻOŁNIERZA

Dzień 25 sierpnia wybrało ministerstwo Spraw Wojskowych, jako „dzień żołnierza”.

Katolicki Związek Wojskowy, ażeby dodać blasku tej uroczystości, postanowił uczcić „dzień żołnierza”. Mszą św. odprawioną za wszystkich żołnierzy brazylijskich po wszystkie czasy.

Uroczystość ta odbędzie się w konwencie Św. Antoniego i tam też zawsze będzie obchodzona pamiątka tego dnia odprawieniem Mszy św.

TRUDNOŚCI W EKSPORCIE POMARAŃCZY

Świeżo wyłonił trudności w wysyłce pomarańczy na rynki zagraniczne a zwłaszcza do Anglii, zaniepokoiły sfery handlowe. Dlatego też, w tych dniach, ma je przedstawić prezydentowi Republiki Brazylijskiej Izba Handlowa.

PODRÓŻ MINISTRA MARQUES DOS REIS

Na zaproszenie rządu Paragwaju i Sta. Catharina, minister lotnictwa Marques dos Reis podejmie podróż do tych stanów. Jednak najpierw uda się w towarzystwie prezydenta Getulio Vargas do Minas, ażeby wziąć udział przy otwarciu nowej linii kolejowej Santa Barbara.

PIERWSZY SAMOŁOT Brazylii

Technicy brazylijscy w najbliższym czasie mają dokonać budowy pierwszego samolotu Konstrukcji narodowej. Samolot będzie wykonany we fabryce lotnictwa Wojskowego. Materiał do budowy, z wyjątkiem silnika „Gipsy”, będzie użyty z materiałów narodowych. W dowód uznania dla pułkownika Muniz, który kierował robotami przy jego konstrukcji samolot otrzyma nazwę „Muniz”.

• Muniz 7.

Czy w Abisynji zagrzmia armaty?

su ze strony żołnierzy. Umundurowanie europejskie żołnierzy, zostało na terenie Afryki porzucone; żołnierze nie noszą bluz, lecz tylko krótkie spodnie i lekkie buki.

Wielu żołnierzy nie może znieść klimatu afrykańskiego oraz braku wody do picia i zapada na różne choroby. Stąd wielkie zapotrzebowanie lekarstw i lekarzy.

I dlatego prace nad budową wodociągów w Erytrei i Somalii prowadzone są na wielką skalę. Drogi też muszą budować. Armia włoska zużywa codziennie ogromne ilości środków orzeźwiających i chłodzących.

Ten eksperyment już w pierwszych swych początkach, jest bardzo opłakany.

Co Mussolini nato?

Chce poprobować gry hazardowej. Zapowiada, że się wycofa z Ligi Narodów a spór mieczem rozstrzygnie.

(1)

STULECIE GASPARA SILVEIRA MARTINS

W Porto Alegre odbyła się podniosła uroczystość uczczenia przez Zgromadzenie ustawodawcze „stulecia” urodzin Gaspara Silveira Martins.

Trybuny i galerje publiczności wypełniły po brzegi.

WALKA Z GRUŻLIWĄ

Stan Espirito Santo dwa lata temu wydał walkę gruźlicy.

Teraz powtórnie wszczął kampanję przeciwgruźliczą. Została zorganizowana Liga przeciwgruźlicza, fundowana przez profesora Cardoso Fontes dyrektora instytutu Manguinhos, która pozwoli na pracę wśród wszystkich warstw społeczeństwa.

Gubernator Stanu Bley udzielił kredytu, ażeby w krótkim czasie mogło stanąć sanatorium.

GWAŁTOWNE ZDERZENIE SAMOCHODÓW

Na linii łączącej Kurytybę ze S. Paulo, w pobliżu Apia nastąpiła katastrofa samochodowa.

Automobil „Cadillac” z Empressa Esplanada, będący w stałej komunikacji Kurytyby—S. Paulo, w pewnym momencie zderzył się z kaminjonem, nalożonym swiniami.

Zderzenie było tak nagłe i gwałtowne, że nie oberżało się bez szkód. Szczerliwym trafem pasażerowie kaminjonu „Cadillac” w liczbie 7, poza drobniemi okaleczeniami, nie odnieśli poważniejszych ran.

Paraná

SIEDM TYSIĘCY WORKÓW NASIENIA BAWĘNY DLA PARANY

Kwestja plantacji bawełny coraz bardziej zaprzęta umysł naszego rządu.

W północnej części Parany są okolice żyzne, nadające się pod uprawę bawełny. Zważywszy ten moment, rząd pragnie wykorzystać te tereny i oddać je pod uprawę bawełny.

Chęć rolnikom ułatwić przeprowadzenie plantacji, z ramienia rządu wyjechał do S. Paulo dr. Mario Loureiro, ażeby tam w Departamencie Rolni-

ctwa uzyskać poparcie. I jak donoszą, ma on uzyskać siedem tysięcy worków nasienia. Nie wątpliwie, że tego rodzaju krok przyczyni się wielce do ożywienia handlu w Paranie.

Rio Grande do Sul KOMPROMITUJĄCE DOKUMENTY

„O Globo” podaje, że w Porto Alegre policja dokonała wykrycia, w Towarzystwie Białorusinów, nad wyraz kompromitujących dokumentów.

Dokumenty te rzucają ciekawe światło na nieznanne do tychczas szczegóły stosunków, z poselstwem rosyjskim w Montevideo.

KONSUL URUGWAJU W CORUMBÁ

Z Porto Alegre donoszą, że przybył do stolicy stanu Ernesto Creheneres, Konsul Urugwaju w Corumbá. Przedstawił rząd urugwajskiemu odbył podróż w Corumbá do Porto Alegre autem. Podróż jego, na przestrzeni 6 000 km. trwała około 40 dni.

Z CAŁEJ BRAZYLII W KILKU SŁOWACH

— W niedzielę, dn. 11 b. m. przybędzie do Parany, minister Marques dos Reis. Zwiędzi on też stan Sta. Catharina.

— W stanie Goyaz ogłoszono nową Konstytucję (5.VIII).

— W Sta. Catharina obchodzone 75-lecie kolonizacji niemieckiej.

— Ubiegłej niedzieli Gubernator Manoel Ribas odwiedził Paranaguá.

— W Palmeira wprowadzono 15-letnią dziewczynę. Ojciec uprowadzonej dziewczynki urządził za sprawcami natychmiastowy pościg.

Ostatnie wiadomości

— W polskim Radjo po zmianie właścicieli, rząd ma 80% akcyj.

— Prez. Ignacy Mościcki bawi na wakacjach w Spale.

— Wybory do Sejmu i senatu rozpisało na 8 i 15 września.

— Na okres żniw zostały wstrzymane egzekucje skarbowe i licytacje u rządu.

— Komisariat rządu miasta Warszawy skonfiskował książkę Winc. Burka p. t. „Droga przez Wieś”.

— W Wianikach pod Lwowem, wybuchł pożar w fabryce tytoniu.

— Budżet Japonii na rok 1936/7, osiągnie sumę 454 miliony jen. Cały budżet, po wliczeniu wydatków w Mandżurji i na wojsko, wyniesie 610 milionów jen, czyli o 118 milionów więcej od obecnego.

— Z Pekinu donoszą, że ostatnią podróżą w prow. Shantung i Kiangsu, zostało dotkniętych 5 milionów ludzi.

— Turcja zwinęła konsulat w Gdańsku.

— Uzdrowiska niemieckie nie dopuszczają kuracjuszy-żydów.

— W najbliższych wyborach w Hiszpanji, partja Cervera wysunęła kandydaturę literata, dr. St. Malle hr. di Cervera, na nowego Króla.

— 160 pasażerów utonęło w prowincji Cze Kiang pod Ting-Hai zatonął parowiec chiński. 160 pasażerów zginęło.

— We Francji zmarł 103-letni uczonej prof. A. Gueniot.

— Wśród powodzian w Chinach, skoncentrowanych w liczbie 300 tys. w dolinie Han, szerzy się epidemia cholery.

— Nad Estonją silne ulewę, połączone z gradem i piorunami. Ulewę wyrzadziły wielkie szkody w zaszewach i sadach.

Niektóre rzeki wystąpiły z brzo-gów, zalewając okoliczne pola i łąki. Kila osób zostało zabitych przez pioruny.

Od Redakcji

Wczoraj rano Ks. Redaktor Jan Palka wyjechał na kilka tygodni do stanu São Paulo (Campo Largo); na czas jego nieobecności obowiązki głównego redaktora wydawnictwa „Ludu” będzie sprawował Ks. Julian Janiewski, który już od kilku tygodni jest współpracownikiem „Ludu”.

Wydawnictwo.

ZWIĄZEK TÓW „OŚWIATA”

Zarząd Zw. Tow. „Oświata” podaje do wiadomości swym członkom, iż z powodu kilkutygodniowej nieobecności sekretarza Ks. Jana Palki obowiązki sekretarza Związku obejmują II-gi sekretarz Wincenty Flentk.

Przypomina się, że sekretarjat Zw. Tow. „Oświata” oraz Biblioteka „Oświata” jest otwarta codziennie, prócz niedziel i świąt, po południu od 1-szej do 5-tej godziny.

Zarząd.

Podziękowanie

Komitet Pielgrzymkowy wykonujący ze Związku Tow. „Oświata” Parafji Św. Stanisława składa serdeczne podziękowanie tym wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowania pielgrzymki polskiej, a specjalnie Obojczy Św. Stanisława oraz jej dyrygentów p. Helenie Skalskiej.

Ponieważ pielgrzymka była niezwykle liczna i sprawna, Dyrektor Kolejowa udzieliła pewnej zniżki przy opłatach biletowych; Komitet przeznaczył dochód w równych częściach na cele Związku Tow. „Oświata” i Parafji Św. Stanisława.

Za Komitet:

Jan Fancz Franciszek Lachowski

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— P. G. Kulesza. — Nowy egzemplarz „Constituição do Estado Rio Grande do Sul” otrzymaliśmy; „Diário Oficial” zawierający „Constituição” zwracamy pocztą; w sprawie przesłanej „Ludu” powiemy odpowiednio kroki; dziękujemy za lakoniczne i szybkie informacje w sprawie nowej Konstytucji.

— Ks. Stan Poltom. — Czek odbraliśmy; dziękujemy. Śpiwniki kościelne są wyczerpane; wróćcie przyśleć nowy zapas.

— P. J. Kosłowski. — List pieniężny otrzymaliśmy; dziękujemy; resztę spraw też załatwimy.

— P. Lipka wpłacił za „Lud” 126, prosimy wpłacić za kogo.

ŚWIĘTO WNEBOWZIECIA NAJSW. MARJI PANNY

W tegorocznym kalendarzu świątecznym „Przeglądzie Rodziny” „Ludu” została omyłka w umieszczeniu święta Wniebowzięcia Najśw. Marji Panny. Zamiasł 29 sierpnia ma być 15 sierpnia święto Wniebowzięcia Najśw. Marji Panny.

Baczność!

Dnia 15-go sierpnia, w kościele św. Wincentego a Paulo, przy ul. Jayme Reis, odbędzie się przed sumą uroczyste poświęcenie figury Matki Boskiej Bolesnej.

Na ten uroczysty akt zapraszają się Wiernych z Kurytyby i sąsiednich kolonii.

Fundatorzy.

UROCZYSTOŚĆ 25-LECIA Tow. Kr. Wł. Jagielly

W ABRANCHES

Dnia 25-go sierpnia odbędzie się w Abranches wspaniała uroczystość obchodu 25-lecia „Tow. Króla Władysława Jagielly”.

Po diekroczym nabożeństwie w kościele parafjalnym odbędzie się akademja oraz akt wroczenia dyplomów zasłużonym członkom.

Na tę jubileuszową uroczystość zaprasza wszystkich. ZARZĄD

ELIXIR 914

Używajcie go zauważcie się po kilku dniach: 1) Krew czysta, wolna od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia. 2) Zniknięcie przyszczo, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran i jęczmyków i t. p. 3) Zniknięcie zupełne. 4) Zniknięcie objawów syfilisowych i wszelkich niedomagów spowodowanych przez syfilis.

5) Złotądek i kieszki będą w doskonałym stanie, bo „Elixir 914” nie atakuje żółdka i nie zawiera jodu.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpita, tudzież specjalistów w chorobach oczu i żółtaczki na nie wyleczonym.

Pałac Ligi Narodów... na sprzedaż!

Nieprawdopodobnie a jednak prawdziwe. Że w Genewie jest dom na sprzedaż, to oczywiście nikogo nie zdziwi, bo tam także istnieje kryzys i na sprzedaż są wystawione nie tylko małe, ale i wielkie domy, wille i pałace. A jednak w tym wypadku chodzi o obiekt zupełnie niezwykły, gdyż o dotychczasowy pałac Ligi Narodów.

Jak wiadomo Liga Narodów utworzona w myśli postanowień Traktatu Wersalskiego, z siedzibą w Genewie, nie miała się tam w pierwszej chwili gdzie pomieścić. Po długich rozważaniach nabyto w tym celu ostatecznie największy tam hotel „National” za piękną sumę pięć i pół miliona franków szwajcarskich i jak można było najwygodniej, rozmieszczono tam wszystkie 600 biur sekretariatu Ligi, przeznaczając jedno skrzydło (dawne sale balowe lub restauracyjne) na obrady plenium Ligi. Ale w międzyczasie Liga włączając w swą działalność pomyślała o własnej siedzibie, już odpowiednio, a więc przestronnie i wygodnie urządzonej. Posiadając dość środków na ten cel, zakupiła odpowiedni plac,

zmobilizowała architektów, wobec czego już pod koniec b. r. będzie się tam mogła przenieść. Hotel „National”, który przez 15 lat spełniał dumną rolę siedziby najwznieślijszego areopagu świata, skończył zatem swoją misję i trzeba będzie z nim coś zrobić, a w tym wypadku najprościej rzeczą jest sprzedać go.

Ale to rzecz nie tak łatwa. W myśli umowy ze szwajcarskim rządem związkowym, Szwajcaria ma zaszczytowane prawo pierwokupu i to za cenę znacznie niższą od pierwotnej, gdyż tylko za 4 miliony fr. szw. Zastrzeżenie idzie jednak o tyle dalej, że sekretariat Ligi zobowiązany jest starać się o kupca, bo Szwajcaria wykorzysta prawo pierwokupu tylko w ostateczności. Ponieważ jednak czas mija, a wyłożenie choćby czterech milionów fr. szw. nikogo zbytnio w Genewie nie nęci, przeto sekretariat Ligi Narodów zwrócił się już do wszystkich przeszło 50 członków Ligi w całym świecie z propozycją: kto kupi? Dotąd nie nadeszła ani jedna odpowiedź.

Zawiadomienie

Zarząd Towarzystwa Spółwzajemnego im. Św. Stanisława w Kurtybie uprzejmie zaprasza członków na **Walne Półroczne Zebranie**, które odbędzie się 18-go sierpnia b. r. o godzinie 8-mej wieczorem, w lokalu przy kościele parafialnym Św. Stanisława.

Ponieważ są dosyć ważne sprawy do omówienia, życzymy nadzieję, że członkowie stawia się liczną na Walnym Półrocznym Zebraniu.

Za Zarząd: Czesław Kozłowski — 1-szy sekretarz

ZABAWA TANECZNA

Zarząd Junaka 1-go podaje do wiadomości, że dnia 17 b. m. urządzi w Związku Polskim zabawę taneczną na którą zaprasza wszystkich swych członków. Wstęp za okazaniem kwitu bieżącego miesiąca.

Specjalnych zaproszeń nie wysła się. Zarząd

Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszają się w „LUDZIE”

UWAGA
Konsultorium znanego lekarza
Dr. CARLOS HELLERA mieści się przy **Avenida João Pessoa** Nr. 52, nad **Pharmacia Avenida**.

Służąca

Potrzeba służącej, która umie gotować. Wynagrodzenie dobre.

Hatschbach
Rua Comendador Araujo 626
Kurtyba.

Mala Real Ingleza

ARLANZA 10-go sierpnia do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

— 0 —
Do Montevideo i Buenos Aires:
H. Chieftain 20 Sierpnia
Almanzora 27 „
H. Priucess 3 Września
H. Brigade 17 „

Z Santos do Europy:
Arlanza 10 Sierpnia
H. Patriot 12 „
Alcantara 19 „
H. Monarch 26 „

Sprzedaje się szklarka 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Litwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunii, Bessarabji.

Informacja udziela Agencja:
Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 —
Caixa postal 220 — CURITYBA

APTEKA
HUMANITARIA — DROGARIA
Rua Dr. Trajano Reis N 37 — Curityba
Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.
Recepty lekarskie zafatwa się prędko i sumiennie.

... Assim fallou seu Tónico Underberg:

Tome Underberg: Eis o domo do arauto, Oito de domo do cidadão inculto. Underberg: é primeiro sem segundo, Pois Underberg existe "um só" no mundo. E quem tomar qualquer imitação, Faz do proprio corpo a perdição.

Um calice por dia — dá saúde e alegria

WIELKA LICYTACJA

Przy **Avenida João Pessoa** Nr. 16.
Manoel de Abreu rządowy licytator zawiadamia Szanowną Klientelę, że otrzymał do likwidacji wielki zapas kaszmirów modnych, brimów, trykotów, jedwabiu, welonów, wyrobów wełnianych, pluszów, nakryć jedwabnych podwojnych, kolder oraz bardzo wiele innych artykułów, które będą zlikwidowane na licytacji.
Początek od godziny 2-giej.
Nie zapominać. **Avenida João Pessoa** Nr. 16.
Likwidacja potrwa tylko kilka dni.

INŻYNIEROWIE OBYWILNI Piotr P. Flenik i Ludwik P. do Amarante

wykonyją:
Projekty i Kosztorysy Budowli; Obliczenia przy konstrukcjach żelazo-betonowych; Kola i turbiny wodne; odbudowania; mury oporowe; Szopy sławowe; Pomiaru ziemi.
Prace z zakresu inżynierji — oszacowania i rzeczoznawcze.
Adres: **Rua Emiliano Peretta** (dawniejsza Aquidabam) N. 275; Curityba — Parana.

Odczyt o „Cudzie Wisły” i Morzu Polskiem

z okazji Pielgrzymki Polskiej do Rocio dnia 4 sierpnia 1935 r.

Kochani Rodacy!
Oto zgromadziliśmy się u stóp Matki Boskiej z Rocio; choć nazwa to obca, nie tak bliska, jak Częstochowy, Ostrobramy, Piekary czy wreszcie Kalwarii Zebrzydowskiej, to jednak my dobrze wiemy, że tu w Rocio, tej samej Matce Bożej, jak nasi bracia, tam w Polsce, za morzami, górami, lasami, składamy cześć i chwale, że to jest ta sama Opatunka, do której miejsce, jak my dziś, z dziełach stron i okolic ciągną pielgrzymi, żeby jej oddać cześć i okazać wdzięczność, jako Królowej Polski i naszej najlepszej Opatunkę.

W tych dniach właśnie przypada 15-lecie „Cudu nad Wisłą”; w tym rym zbyt widoczna była przemożna opieka Tej, do której stóp przylateli cały naród w owych ciężkich chwilach dla Polski. Ona natęgnęła męstwem i dzielnością upadającego na łożach ze zmęczenia żołnierza polskiego.

Nie jest to jedyny cud, bo wszak, gdy ofiarujemy się w wierze i nadziei, wnet stanie nam przed oczyma, bohaterka obrona Częstochowy, słaby Król Jan Kazimierz, a królowanie Matki Najśw., jako Królowej Korony Polskiej.

A któż złożył to łezne łaski, jakie wielu z nas otrzymało z Jej rąk łaskawych?

Toteż dzisiaj, tak liczna, pielgrzymka w 15-tą rocznicę Cudu nad Wisłą, niech będzie wyrazem i dowodem czci i wdzięczności Jaka Polonia Brazylijska żywi dla Królowej Korony Polskiej.

Tak dziwnie się składa, że kres naszej pielgrzymki do Matki Boskiej w Rocio zatrzymuje nas nad morzem, na które dziś wszyscy z radością spoglądamy. I naród polski, zwłaszcza tam w Ojczyźnie stary, czy i młody zwraca ku morzu, temu morzu odzyskanemu lat temu 15; falom morskimi powieł, rąka, tam po drugiej stronie morza, pozdrowienia dla Was, Białych i Rodaków. Bo morze, szkolnik przepaści i bezkresne, nie dzieli, lecz łączy kraje i narody.

Gdy w obecnych czasach na łożach wymyślono różne tamy, strefy, granice, utrudniające niekiedy komunikację dwóch obok siebie położonych miast czy krajów, obywateli ludzka nie zdolna jeszcze pokonać wałów morza.

Morze to, jakby te drogi i ścieżki, wytyczone przez samego Stwórcę dla wszystkich ludzi.

Nasi przodkowie, dawna historyczna Polska, mając kraj bogaty i wolne drogi lądowe, bo z wszystkimi sąsiadami, zawsze starali się żyć w zgodzie, nie wiele troszczyli się o morze. Dopiero, gdy w XIX wieku, zardrość i chętność ludzka wybudowała zapory i tamy oddzielające jedne państwa od drugich, gdy Naród Polski zajął pod jarzmo obcych, gdy zewsząd zamknęto nam drzwi i okna granicami, dżami, paszportami, tak że z trudem zaledwie mógł Polak wyrzucić na szeroki świat, ku krajom, gdzie Opatunka Boża, lepiej je uposażyła, wtedy dopiero w Narodzie Polskim wielu zrozumiało czemu jest morze dla kraju i narodu.

Ol bo ile to trudności, formalności a nawet sztyku, pośmiewałości i zniewag musielibyśmy mieć przed sobą, zanim dotarliśmy do portów niemieckich, austrijskich, włoskich czy francuskich, bo nie miał wtedy kraj polski przystępu do morza.

Gdy jutrzemka wolność zażywała na łożach polskich, doświadczenie przyniosło Narodu Polskiego zwrócić oczy swe ku morzu.

Lat temu 15, bo w 10 lutego 1920 r. błękitny żołnierz, generał Józef Haller, z rozkazu Naczelnego Wodza, wyruszył z Torunia na czele wojsk nad morze i w okolicy Gdyni, młotem naoczności wioski, rozwinął nad falami morskimi flagę polską, biorąc tym sposobem morze w polskie posiadanie. Nie było to jednak zwykłe objęcie nowego terytorium morskiego. Było to uroczyste i historyczne chwila złożenia się na zawsze ziemi polskiej z morzem dosłownie i w przenośni. Ona chwila, błękitny generał, imieniem całego Narodu Polskiego oddał na znak wierności złożenia wiernego głębinnemu morskim, pierścionek złoty.

Naród Polski dobowy przysięgł i tam gdzie lat temu 15 było zaledwie kilkanaście chat rybackich a w przegłębieniu kilka toż, dziś wyrósł na tym samem miejscu olbrzym port wojenny. Rzędem stoją tam wspaniałe gmachy nad morzem a do portu przyjeżdżają niemal codziennie o-

kręty i statki nie tylko krajowe ale i cudzoziemskie.

I dziś już, gdy Kochany Rodaku, wsiadłeś tu, w tym porcie, fale morskie prosił cię do zaniosą Cię do brzozy polskiego, do portu polskiego.

Nie obcem ci morze z tej strony brzozy, z Brazylii, ale i z drugiej strony, od Polski także nasze, swolskie Pomorze.

My, Polacy w Brazylii bierzemy w posiadanie morze z obydwóch stron z Północy i z Południa.

Ze świata katolickiego

PROCES BEATYFIKACYJNY PIERWSZEGO WIKARJUSZA APOSTOLSKIEGO ABISYNJI

Dnia 16. m. na posiedzeniu Kongregacji Obrządków w obecności Ojca św. orawaiana była sprawa heroizmu onofstugi Bożego, Justynego Dejacobisa, lazarysty, biskupa Nilopolu, pierwszego wikarjusza apostolskiego Abisynji.

Urodzony w 1800 roku we Włoszech o. Dejacobis wysłany był w 1839 roku przez Kongregację Propagandy do Abisynji w celu zorganizowania tam pracy apostolskiej w tym kraju, przerwanej od 1797 roku wskutek wymordowania i wypędzenia wszystkich misjonarzy. W roku 1849 otrzymał sakrę biskupią. W czasie nowego prześladowania,

WATYKAN WOBEC PRZEŚLADOWANIA KATOLIKÓW W NIEMCZECH

Korespondent agencji Havasa w depeszy z Miasta Watykańskiego donosi, że ostatni okólnik ministra spraw wewnętrznych Rzeszy, zapowiadający represję wobec katolików za opór przeciwko pewnym ustawom niemieckim, wywołał w kołach kościelnych Rzymu głębokie wrażenie. Stało tamże konkordatu, ciągłe arestowania księży i wierzących, wreszcie jawna propaganda wiarę narodowosocjalistycznej o tendencjach neopogańskich, wszystko to skłaniało niejednokrotnie Papieża do ostrzeżeń zawartych w różnych alocucjach i do protestów zgłaszanych u ABISYNICYOY U

W tych dniach Ojciec św. przylat na audjencję wychowanków

Tak, jak kochamy ziemię naszą i tę która nas obecnie żywi, tak powinniśmy kochać i pamiętać o morzu.

Dziś przyjrzyjmy się dobrze temu morzu, które może wydać się martwe jak martwa wydaje się ziemia na festiwal, lecz pamiętajmy, że posiadanie morza to skarb wielki, to bogactwo narodowe.

Niech żyje polskie morze!
Niech żyje Polska!
Niech żyje Brazylija!

Ks. Jan Pałka.

now dla ludów afrykańskich. Wśród wychowanków kolegium znajdują się również obywatele państwa negusa i włoskiej Erytrei, która słała się teraz bazą przygotowań do wojny włosko-abisynjskiej.

OBŁĘDNY NIEAWISO GEN. LUDENDORFFA DO CHRZEŚCIJAŃSTWA

Były wódz armji niemieckiej z czasów wojny światowej, gen. Ludendorff udzielił niedawno wywiadu przedstawicielowi agencji Reutersa i poruszył między innymi sprawę swego światopoglądu. Według doniesienia „Times” Ludendorff oświadczył: „Jestem nie tylko wrogiem chrześcijaństwa lecz dosłownie antychrystem i poganinem. Z chrześcijaństwem pozułgałem się już dawno”.

NOMINACJA NUNCJUSZA APOSTOLSKIEGO ŁOTWY I ESTONJI

Petrolacy obowiązali charge d'affaires Stolicy Apostolskiej na Litwie ks. prał. Antonino Arata, mianowany został arcybiskupem i nuncjuszem apostolskim na Łotwie i w Estonii.

PRZEPowiednia

Mecenas F. K. spędza urlop nad morzem. Pewnego dnia postanowił popłynąć z rybakami na morze.

— Panie rybaku! — zwraca się do swego gospodarza — jak pan myśli będzie jutro pogoda?

Kaszub zamyśla się, pyka fałszek i mówi patrząc w daleki horyzont.

— Zrana będzie lekko zachmurzenie tak mniej więcej do południa, potem zachmurzenie się zwiększy a pod wieczór możliwe deszcz i lekkie wiatry z zachodu... Mecenas jest zachwycony.

— Panie rybaku, skąd pan to wszystko wie?

— Słuchałem radia.

W SĄDZIE

— Czy pański przyjaciel miał zwyczaj mówić do siebie, gdy był sam?

— Hm... tego nie wiem, bo gdy był sam, to wtedy akurat mnie nie było przy nim.

Do Rolników

Każdy rolnik pragnie mieć ziemię jaknajlepiej uprawioną i jak najbogatsze zbiory; nie każdemu się to jednak udaje, ponieważ nie każdy umie zastosować nawozy sztuczne do swej ziemi, lub też nie zakupił je w odpowiedniej firmie. Rolnicy doświadczeni zachwalają Nawozy Sztuczne firmy **ALBANO BOUTIN & Cia.** które dały do dziś najlepsze wyniki na każdej ziemi.

Nowy i kompletny skład krajowych i zagranicznych Nawozów:

Import wprost:

MACZKA Z KOŚCI MARKI »PARANÁ«
MACZKA Z SUROWEJ KOŚCI
SPECJALNE MIESZANINY DO WSZELKIEJ UPRAWY

SUPERFOSFAT 18 proc.
SALETRA CHILIJSKA, KALI KAINIT
SÓL SIARKOWA, AMONJOWA
Całość nawozów koncentrowana z 7 X 25 X 15%
110 X 25 X 25%, respektując azot, kwasy fosforowe i Kali.

ALBANO BOUTIN Cia. Curityba - Paraná
Aven. Capanema 155

Przedłużenie ulicy Sete de Setembro - Telefon 226 - Caixa postal 332
Garbarnia, Fabryka Nawozów Sztucznych, Klejów i Pasów.

HOTEL FONSECA

Z WIDOKIEM NA MORZE.

Uzdolniony fachowiec **Leon J. Lipiński** zawiadamia Szan. Klijentów, iż nabył znany **HOTEL FONSECA**, który po kompletnej reformie, może bez obawy konkurencji zaspościć najwybredniejsze wymagania.

20 pokoi zaopatrzonych w wodę bieżącą.

Rua 15 (de Novembro Nr. 56 - Paranaguá)

leczy reumatyzm, bóle, pleuralne, bóle zębów, uszu, nerwalgii, koliki, świeże rany i t. p.

Lekarstwo używa się przez nacieranie.

Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Hotel Martins

Marcina Jarugi

RUA RIACHUELO N. 114 - CURITYBA - Paraná.

Naprzeciw Pałacu Muncypalnego, róg Placu Dr. Gen. Marques, Caixa Postal 463 Tel. 989

Kuchnia pierwszorzędną. Urządzenia wspaniałe w modnym żelazobetonowym pałacyku z wszelkimi wygodami i higieną, 50 pokoiów urządzonych z komfortem. - Ceny przystępne.

Szczotki do zębów od 1\$500, Grzebienie od 1\$000, Fumó em corda 6\$000, Kule rewolwerowe po 18\$000, 32-28 krótkie, długie.

Florecki - Charutaria Liberty Praça Tiradentes 305.

OSIEM TYSIĘCY ANGLIKÓW nie widziało morza

SZESZÓDZIESIĄT PIĘĆ PROC. NIE ZNA LONDYNU

Anglicy, jak wiadomo, lubują się w statystykach, oddając się rozmaitym zestawieniom cyfrowym z takim samym zapalem, jak grze w golfa lub brydża. Niedawno na łamach jednego z dzienników sensacyjnych ukazała się lista »oryginalów«, żyjących w Anglii. Na podstawie zebranych statystyk z różnych dziedzin życia, redakcja pisma doszła do przekonania, że żaden kraj w Europie nie ma tylu dziwaków, ile Anglia. Mimo przysłówowego zainteresowania żywiołowego przez Anglików dla spraw morskich, około 8000 osób w wieku od 60 do 80 lat nie widziało nigdy morza, otaczającego Anglię ze wszystkich stron.

Znaleziono również kobiety, starszszkę 82 letnią, która w tych dołach zmarła w Birmingham i która nigdy nie widziała kolei żelaznej. Dumę londyńczyków dotknąć musiał szczególnie fakt, że 65 proc. mieszkańców prowincji nie było jeszcze nigdy w Londynie. Co dziwniejsze, że z liczby tej 20 proc. żyje w oddaleniu zaledwie 70 km. od stolicy Anglii.

W Irlandji wykryto kilkuset ludzi, dla których wiadomość o wolnej światowej była wielką nowiną. W jednym z północnych okręgów Anglii znaleziono nawet zamożnego włościanina, którego majątek oceniał na milion funtów szterlingów, a który nie umie ani czytać, ani pisać. Na dokumentach wymagających jego podpisu, stawia włościanin pewną ręką zamazany krzyżyk. Liczba analfabetów w Anglii, gdzie, jak wiadomo, istnieje surowo przesłuszny przymus szkolny, wynosi mimo to 450.000 osób. 25 proc. ludności Anglii nie jechało nigdy samochodem, ani nie używało telefonu. W adumle nie wprawdzie może stwierdzony przez redakcję wspomnianego pi-

śma fakt, że w kraju tak zamożnym, jak Anglia 40 proc. ludności nie wie, jak wygląda banknot, oplewający na 5 funtów szterlingów.

Czwarta część ludności wysp brytyjskich nie widziała jeszcze w swoim życiu okrętu. Blisko milion ludności nie widziało nigdy żadnego filmu. W żadnym kraju nie ma tylu samotników, co

Od kramarza do premjera

Niesłuszne jest twierdzenie niektórych Amerykanów, że tylko w tym kraju każdy młody obywatel może marzyć o wybiciu się na najwyższy urząd; bo rzekomo w tym kraju tylko wszyscy mają jednakową sposobność do powodzenia.

Przeczą temu kariery wielu kierowników państw w Europie, gdzie nawet łatwiej jest zdobyćmu człowiekowi ujęć ster władzy państwowej niż w Stanach Zjednoczonych, bo tam nie potrzeba wiele pieniędzy na prowadzenie kampanji wyborczej. Przykładów wybiła się na najwyższe stanowiska ludzi ubogich jest w Europie współczesnej daleko więcej niż w Ameryce.

Weźmy choćby pod uwagę obecnego premjera Francji p. Pierre Laval, którego ojciec był tak ubogi, że nawet nie stał go by to na posyłanie syna do szkoły.

Gazety francuskie opisują obszerne młodość premjera Laval. Kto w dziełach dziełach lałach żył w departamencie Puy-de-Dôme, ten mógł widzieć na górzystych drogach stary, zaniedbany wózek, ciągnięty przez chudego konia. Za wózkem szły dwie osoby. Jedna to 40-letni mężczyzna, brodaty, o twarzy już dość zmarszczonej, druga, to młody chłopak, w krótkich spodniach i butach drewnianych, któ-

ry w Anglii. Tysiąc mężczyzn i kobiet żyje tu w zupełnym odosobnieniu, nie widząc w ciągu roku żywej duszy.

Do innych dziwactw angielskich należy pedantyczne uleganie przyzwyczajeniom. Szanujący się Anglik ładujący koleją do pracy czy na wycieczkę, składa zawsze do jednego i tego samego przedziału, zajmując jedno i to samo miejsce. spotyka się z tymi samymi zawsze współtowarzyszami podróży, z którymi wreszcie przez całą drogę nie zamieni słowa.

ry pomagał koniowi ciągnąć, popychając z tyłu wózek. Na wózek tym wieszono wszystkie możliwe towary: jarzyny i owoce, stare ubrania, naczynia, flaszki. Jechali, zakupując wszelką tandetę i sprzedając jarzynę od wsi do wsi. Przyjmowano ich wszędzie bardzo uprzejmie, była to bowiem sympatyczna para handlarzy - a prawdę powiedziawszy handełców. Szczególnie lubili ich żebracy i włóczędzy, gdyż nigdy nie odmawiali biedniejszym od siebie zasłku.

Ta wędrowną parę nosiła nazwisko Lavalów. Młody, pilny i niezużyty synek nazywał się Piotr. Nauczyciele szkół powszechnych w całej okolicy stawiali tego właśnie Piotrusia za przykład uczniom:

Patrzcie, ojciec jest taki biedny, że nie może posłać swego syna nawet do szkoły! A jednak tego Piotrusia uczy się pilnie za wszelki cen, w jakichś obręczach wiejskich, zanim udadzą się spać na słomę. Jest to najbardziej rozgarnięty chłopak z całej gminy. Zobaczcie, że on daleko zajdzie!

Tak mówili nauczyciele o młodym Piotrusiu, który był zbyt biedny, żeby uczęszczać do szkoły. Nauczyciele mieli rację. Piotr mimo, że nie chodził do szkoły, zdawał pilnie egzamin co ro-

Sklep Artykułów Spożywczych Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. - Poziadamy i wieże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Ktostną
PRACA COBONEL ENEAS 30, RÓG SÁO FRANCISCO 57
obok Igreja da Ordem - CURITYBA

Bank Francusko - Włoski na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fes. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fes. 139 MILJONÓW

GŁÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU

FILJE: Brazylija: S. Paulo - Rio de Janeiro - Santos - Curityba - Porto Alegre - Recife - Rio Grande - Bahia.

ARGENTYNA: Buenos Aires - Rosario de S. Fé.

CHILE: Santiago - Valparaiso.

COLOMBIA: Baranquilla - Bogotá.

URUGUAY: Montevideo.

Adresujcie wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

Empreza Constructora Casa Jaragua

Universal Ltda,

62931 - 1 wygrana
72931 - 2 wygrana
82931 - 3 wygrana
92931 - 4 wygrana
02931 - 5 wygrana
2931 - tysiącznik
931 - setna
31 - dziesiętna
1 - końcówka 1 wygrana
6 - końcówka 2 wygrana

Następna wygrana w dniu 28-go sierpnia. Proście o prospekty przy ul. 15 de Novem. Nr. 384 - Curityba.

Telefon 403
Avenida João Pessoa, róg Ermilino de Leão - Curityba.
Skład serów, masła, wędlin, najrozmaitszego gatunku, jaj, szyniek, salami i t. p. Artykuły te są sprowadzane z najtańszych i najlepszych fabryk, Artykuły pierwszorządne. Ceny są bardzo niskie.

Brzytwy od 18\$000, Zyletki od 800 rs. Kieszonki do fumy, Cygarnczki do cygar 400 reis, 100 cygar 7500, 000, ki od 300 rs.

Florecki - Charutaria Liberty HURT Praça Tiradentes, 305 DETAL

To i owo

KUPA ZŁOTA

W końcu czerwca zapasy złota w skarbcu Stanów Zjednoczonych były większe niż kiedykolwiek przedtem.

Ze złota tego możnaby, odciać kolumnę 5 stóp szeroką, 2 stopy grubą i 1,224 stopy wysoką, czyli wznoszącą się prawie tak wysoko, jak Empire State Building w New Yorku. Skarbowe zapasy złota przedstawiają wartość 9,115,380,809 dolarów.

Ale to wszystko kropla w morzu, wobec dalszych potrzeb i wydatków.

NIEPRZEMAKALNE KSIĄŻKI

Ludzkie dziwactwo nie zna granic. Są naprzykład ludzie, którzy lubią śledzić gozdziami w wannie i jednocześnie czytać książki. Oczywiście jest to bardzo trudne, gdyż książka szybko przemakala, wskutek czego druk staje się nieczytelny. Pewien angielski księgarz wynalazł nieprzemakalną, książkę. Jest ona zrobiona z papieru, którego wo-

da nie zwilża. Każdy tom jest zaopatrzony w małe pęcherze, dzięki czemu można go kłaść na powierzchnię wody, jak na statek. Nieprzemakalna książka jest nadzwyczaj wygodna na plaży, albo w basenie pływakim. Nie dziwnego, że dwojclny wynalazek angielskiego księgarza spotkał się z tak gorącym przyjęciem, że sprytny wynalazca zdążył już zrobić na nim majątek.

KOT WYCHOWUJE SZOZURY

Niewątpliwie kot wychowujący szozury jest zjawiskiem niezwykłym i niecodziennym. Tak właśnie zdumiewający eksperyment miał miejsce w moskiewskim ZOO. Kotka, która się okocła, zabrano spośród sześciorga jej małych troje i zastąpiono je trzema małymi szczurami. Jak się okazało, kotka nie robiła wcale różnicy między swoim potomstwem a podżutkami i lizała je z nie mniejszą życzliwością niż swoje własne kocięta. Obecnie szozury i małe koty podrosły już nieco i żyją w zadziwiającej zgodzie. Kto wie jednak, jak długo potrwia ta idylla.

W TRAMWAJU

W tramwaju w Warszawie spotykają się Szczepko i Tońko. Szczepko: - Ta joi, ta ty tu? Tońko: - Ta ja tu. Ta ty tu też? Pasażer (sąsładowi na ucho): - To pewnie Japończycy.

CASA NICE

Niedawno został otwarty skład **CASA NICE** przy ulicy José Bonifacio Nr. 5, róg plac Tiradentes. Właściciel tego składu importuje materiały tekstylne, obuwie, bieliznę, perfumy. Materiały dla kolonii wprost z najlepszych i najtańszych fabryk i dlatego sprzedaje je po cenie jkosztów o 20 proc. taniej niżeli inni.

Gony te potrwają dwa miesiące, aby zdobyć sobie klientelę.

Obok **CASA NICE** stają autobusy, przyjeżdżające z różnych miejscowości z poza Kurytyby.

Właściciel: **CHUCRALLA SIMAO**